

Fara siðiliga og sakliga til verka

Eiríkur Lindenskov

– Tíbetur standa nógur fólk saman um málið, so persónligi prísurin ikki verður ov høgur fyri hin einstaka. Her mugu vit standa saman sum fólk. Lat meg leggja fyri við at vísa á, at vit í løgtinginum samstarva tvørtur um floksmørk við teimum um tiltøkum, sum eru í umbúnað – líka frá broytingum viðvíkjandi fráboðanarskylduni í barnaverndarlógini til at seta á stovn Barnahús og at seta í verk heildarætlan fyri kynsliga misnýtslu av børnum, sum Annika Olsen greiddi frá í síni røðu. Hetta evnið er ov týðningarmikið til flokspolitiskt agg og sjálvprofilering, segði Rigmor Dam.

Hon vísti á týðningin av, at farið veru siðiliga og sakliga til verka, so stríðið ímóti seksuella misbrúki av børnum fær eina so breiða undirtøku, sum til ber.

– Vit mugu fyri alt í verðini sleppa undan eini heksajakt, har ósek verða hongd út. Vit hava upplivað tað her heima, og man upplivdi í eitt nú USA, har óteljandi ósek fólk, fólk - foreldur, ommur og abbar - vórðu handtikin og dømd, tá hol kom á búldina har yviri fyrst í 80'unum. So nú er at standa saman, halda hævdið kalt og hjartað heitt. Tí seinastu árin hava vit verið vitni til óteljandi mál um sexuelt misbrúk av børnum í Føroyum. So nógur, at man av røttum øtast, segði Rigmor Dam.

Løgtingskvinnan vísti á, at fyrningarfrestin ikki er galdandi fyri dráp, men fyri kynsliga misnýtslu.

– Tá tú ger teg kynsliga inn á eitt barn, sløkkir tú lívsneistan í eygunum á barninum.

– Tú rænir tað óspilta og álitisvekjandi í sinninum á barninum.

– Tú plantar ótta og vónloysi í hugaheimin á barninum.

– So tað kann væl vera, at tú ikki tekur lívið av barninum - tú fert fetið víðari, og frátekur barninum tað dýrabarasta av øllum: Rættin at liva!

Væl av fólki hóast vánaligt veður

Mett verður, at kravgongan leygardagin taldi millum 150 og 200 fólk, og tað er Mimmy Vágshegg, fyriskipari, væl nøgd við, serliga tá hugsað verður um kalda og váta veðrið

Leo Poulsen

Verjið børnini kravgongan savnaði eitt stað millum 150 og 200 fólk, og tað heldur fyrireikarin, Mimmy Vágshegg, er rættiliga gott.

– Tað var kalt, og tað regnaði, men eg eri væl nøgd við uppmøtingina og røðurnar, sigur Mimmy Vágshegg.

Tað vóru tær báðar, Anniks Olsen og Rigmor Dam, ið hildu politisku røðurnar.

– Báðar talaðu fyri, at fyrningarfrestin skuldu strikast fyri siðamisbrot móti børnum, spurningurin er so, hvussu tað kann gerast. Men vit fara hilt vist at halda teimum til orðið, sigur Mimmy Vágshegg.

Hon vísir á, at eisini aðrir politikarar vilja, at fyrningarfrestin skal burtur.

– Vit hoyrdu Kára P. Højgaard siga tað fleiri ferðir í útvarpinum, so vit eru positiv, avgjørt, sigur Mimmy Vágshegg.

Tey merkja eisini stuðul fyri arbeiðinum millum manna.

– Tað hevur verið rættiliga stuttligt at skipa fyri hesari

kravgonguni. Øll hava verið blíð og positiv, sum vit hava heitt á, bæði í Havn, í Suðuroy og her norðanfyri, sigur Mimmy Vágshegg.

Fólk tóku eisini væl ímóti undirskrifta innsavningini, ið krevur fyrningarfrestina strikaða.

– Fólk hava verið ógvuliga positiv, tá vit hava gingið runt og savna undirskriftir. Fyrningarfrestin er eisini rættiliga fløkjaslig og skeivt sett, tá vit tosa um ásettu paragraffirnar, sigur Mimmy Vágshegg.

Danir arbeiða eisini

Hvat ætla tey so at gera í sambandi við tiltakið, sum var leygardagin.

– Tað er ikki heilt avgjørt enn, men vit fara í hvussu er at skriva nakrar greinar, og vit fara at fáa heimasíðuna hjá okkum gjørda lidna. Verjið børnini hevur fingið eina fina heimasíðu, sum ein kvinna, ið lesur niðri hevur gjørt, og vit fara nú at deila søgurnar, sum liggja á Facebook síðuni hjá okkum inn á heimasíðuna, tí tær hava brúk fyri einum meira virðiligum plássi, sigur Mimmy Vágshegg.

Eitt stað millum 150 og 200 fólk vóru til kravgonguna hjá Verjið børnini leygardagin

Tey fara eisini at leggja stóran dent á, hvussu fólk uppliva fyrningarfrestina.

– Vit fara at vísa á, hvussu óheppið tað er. Samstundis frøast vit um, at fyrsta barnahúsið letur upp, tí tað er nakað, sum vit løgdu stóran dent á longu fyri tveimum árum síðani. Tað hevur stóran týðning, at myndugleikarnir koma til barnið, og ikki sum nú, at barnið skal koma til myndugleikarnar, sigur Mimmy Vágshegg.

Men tað verður eisini neyðugt við pengum.

– Tað er ógvuliga týðningarmikið, at økið verður raðfest, og at tað verða settir nóg nógvir pengar av á fíggarløgtingslógini, sigur Mimmy Vágshegg.

Hon er tó minni bjartskygd, tá talan er um fyrningarfrestina.

– Tað vænti eg ikki verður í hesum árinum, tí tað er trupult at fáa hana strikaða. Men um vit fáa eina politiska semju og fingi sent eitt

skriv niður til Danmarkar við ynski um, at fáa freistina butur, so hevði tað verið ein rættiliga góð byrjan, sigur Mimmy Vágshegg.

Hon vísir á, at tað var ein kravgonga í Danmark um somu tíð sum í Føroyum.

– Tey arbeiða eisini við at fáa fyrningarfrestina strikaða, og tað verður nokk ein skjótari prosess, um danir fáa tað íggjøgnum, heldur enn at vit skulu fáa avgreitt málið, sigur Mimmy Vágshegg.

Fyrningarfrestin skal burtur

Nakað eftir klokkan 14 í leygardagin fór kravgonga úr Svímjihøllini í Havn oman í býin við kós móti Tinghúsvøllinum

Eiríkur Lindenskov

Kravið hjá fyrireikarunum, bólkini Verjið børnini, var einfalt, at tað ongantið skal vera ov seint at fráboða.

Stigtakararnir heita á politikararnar um at broyta lógina og avtaka fyrningarfrestina í sambandi við kynsligan ágang.

Og tveir politikarar, sum hava beinleiðis ávirkan á, um lógin verður broytt, vóru millum røðararnar á Tinghúsvøllini.

Tann fyrra var Annika Olsen, landsstýriskvinna fyri Fólkaflokkinn. Hon er ikki í iva um, at fyrningarfrestin – ikki bara skal leingjast, men skal burtur:

– Tað er ongin ivi í míni sál um, at vit eiga at taka fyrningarfrestina burtur í samband siðamisbrot og kynsligan harðskap! Tey, sum hava verið fyri teirri vanlagnu, at verða útsett fyri kynsligum harðskapi skulu hava móguleika alt lívið at fáa rættarlaga uppreisn og ikki sum í dag, at eitt mál er fyrnað, tá man er vorðin 28 ár, segði landsstýriskvinna.

Hon segði, at hetta eiga vit broyta skjótast gjørligt – og vísti á onnur átøk, sum eisini eru ávegis:

– Breið politisk semja er um at gera eina heildarætlan um kynsligan harðskap í Føroyum. Politiskt er semja tvørturum floksmørk, at kyns-

ligur ágangur skal steðga. Heildarætlanin skal viðgera tey átøk sum eru neyðug fyri at fyrbygja og viðgera seinárin eftir kynsligan ágang. Her tosa vit um átøk bæði fyri tey misbrúktu og teirra avvarðandi, umframt viðgerðartilboð fyri skemmaran og hjálp til familjur teirra.

Skjót hjálp

Hon vísti á, at seinni í ár letur fyrsta Barnahúsið upp í Føroyum.

– Heldur enn børn, ið hava verið fyri kynsligan harðskap skulu reika ímillum myndugleikar, frá sálarfrøðingi, til lögreglu, til lækna v. m. so skulu hesir myndug-

leikar koma til barnið og gera tær neyðugu kanningarnar undir barnavinarligum umstøðum, segði hon.

Hon vísti á, at skipanin við barnahúsum er væl kend í okkara grannalondum og hava øll grannalondini fingið stovnstett tilíkar skipanir við barnahúsum við góðum úrslitum.

– Somuleiðis gera vit ta broyting, at tá barnaverndartænastan fær eina fráboðan um til dømis kynsligan ágang, so skulu tey seta kanning í verk innan 24 tímar. Hesa broyting gera vit, tí skjót hjálp er góð hjálp. Harafturat verður skipan við barnaumboði sett á stovn, at tryggja rættindum hjá

okkara børnum. Í hesum liggur eisini at styrkja rødd barnanna í almenna rúminum, at geva okkara børnum eitt talirør, so umstøðurnar kunnu gerast betri við barninum í miðdeplinum, segði Annika Olsen.

– Við hesum átøkum vóni eg, at vit koma longur á leið. Við hesum átøkum taka vit størri ábyrgd. Við hesum kunnu vit vera við at bróta tøggnina. Við hesum eru vit eisini við at verja børnini, segði Annika Olsen millum annað í røðu síni á Tinghúsvøllinum í gjár.